

Σύμφωνα με το Αρχείο του σχολείου, το 1953, μια χειρόγραφη με πένα και μελάνι έκθεση του διευθυντή του σχολείου κ. **Αγγελίδη**, προς το **Επιθεωρητήν Δημοτικών Σχολείων**, αναφέρει τα παρακάτω, για το ιστορικό του **2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής**.

Το **2ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής** ιδρύεται από το ελληνικό κράτος το **1920**, ως εξατάξιο, την επομένη της απελευθέρωσης της **Κομοτηνής**. Λειτουργεί κατ' αρχήν σε ένα παλαιό και κοινοτικό κατά την εποχή εκείνη κτίριο, όπου αργότερα στεγάζεται το **Γυμνάσιο Θηλέων**, το οποίο σήμερα, ύστερα από μια ανακαίνιση που πραγματοποιήθηκε, στεγάζεται το **Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας**.

Η κανονική λειτουργία του αρχίζει από το **Σεπτέμβριο του 1920** και μέχρι το **Σεπτέμβριο του 1922** στεγάζεται ο κανονικός αριθμός

μαθητών. Με την εγκατάσταση όμως των προσφύγων από την **Ανατολική Θράκη, τη Μικρασία και τον Πόντο**, τον ίδιο μήνα στην πόλη ο αριθμός των εγγραφέντων υπερβαίνει τους **700 μαθητές**. Για το λόγο αυτό παρόλο που η λειτουργία του είναι, ως εξατάξιο, από εδώ και πέρα λειτουργεί με δώδεκα τμήματα και

ισάριθμους δασκάλους.

Το πλήθος όμως των μαθητών που είναι αρκετό για το παρόν κτίριο, δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα χώρου. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται και το κτίριο εντός της αυλής του **Ιερού Ναού Του Αγίου Γεωργίου**, όπου στεγάζεται αργότερα το **5ο Δημοτικό Σχολείο**. Στο μεταξύ με την εγκατάσταση των προσφύγων από την **Ανατολική Θράκη, τη Μικρασία και τον Πόντο**, η Πολιτεία αναγκάζεται να δημιουργήσει νέους συνοικισμούς και παράλληλα ιδρύει το **3^ο Δημοτικό Σχολείο**.

Με την κίνηση αυτή της Πολιτείας γίνεται αποσυμφόρηση των μαθητών στο σχολείο κι έτσι ο αριθμός των μαθητών στο **2^ο Δημοτικό Σχολείο** κατεβαίνει στους **500** περίπου. Με αυτόν τον αριθμό μαθητών και με δώδεκα τμήματα το σχολείο λειτουργεί μέχρι το σχολικό έτος **1929 ? 1930**.

Από το **1930** και μετά το σχολείο, ύστερα από απόφαση του τότε επιθεωρητή σχολείων, αρχίζει να λειτουργεί πειραματικά και για δυο ολόκληρα χρόνια, ως **αρρεναγωγείο**. Παράλληλα, το **5^ο Δημοτικό Σχολείο** λειτουργεί ως **Παρθεναγωγείο**.

Αφού περάσει άλλη μια διετία με αυτό το σχήμα, επανέρχεται και πάλι στον τύπο της μικτής φοίτησης των μαθητών και παραμένει έτσι στο παλιό διδακτήριο μέχρι τον **Απρίλη του 1933**.

Η ανάγκη ανέγερσης νέου διδακτηρίου αρχίζει να γίνεται πλέον ορατή πριν το **1930**. Η κίνηση των μελών των **Σχολικών Επιτροπών** και η κατανόηση της Πολιτείας θα φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Στις **2 Ιουλίου του 1931**, παρουσία των Αρχών της πόλης της **Κομοτηνής**, θεμελιώνεται το νέο διδακτήριο δηλαδή το παρόν Διδακτήριο. Οι εργασίες της οικοδόμησης περατώνονται στο τέλος **Μαρτίου του 1933**. Στις αρχές του **Απρίλη** του ίδιου έτους γίνεται η παράδοση και παραλαβή του. Και την Κυριακή των Βαΐων του 1933, παρουσία των **Τοπικών Δημοτικών Αρχών** και πλήθους γονέων και κηδεμόνων, πραγματοποιούνται τα εγκαίνια.

Η ανέγερση αυτού του διδακτηρίου, σύμφωνα με τις υπάρχουσες εκθέσεις των διευθυντών του σχολείου, οφείλεται πρωτίστως και κυρίως στην εξαιρετική δραστηριότητα και τις καταβληθείσες μεγάλες προσπάθειες των μελών των εκάστοτε **Σχολικών Εφορειών**. Η σύλληψη της ιδέας και η πραγματοποίηση του σκοπού ανέγερσης αρχίζει από τις αρχές του σχολικού έτους **1926 – 1927**. Η ταχεία ανέγερση του διδακτηρίου οφείλεται στη δραστηριότητα της **Σχολικής Εφορείας** με την προβολή του αιτιολογικού της επιβεβλημένης ανάγκης στέγασης των προσφυγόπουλων από το τότε **Ταμείο Ανταλλάξιμων**.

Το σημαντικό για την εποχή ποσό των **250.000** δραχμών, το οποίο κατατίθεται στην **Εθνική Τράπεζα**, αποτελεί τον πυρήνα της ανέγερσης του νέου διδακτηρίου. Στη συνέχεια στα επόμενα τέσσερα χρόνια η **Σχολική Εφορεία** με το σκεπτικό να τεθεί σύντομα ο θεμέλιος λίθος, πετυχαίνει με κατάλληλες ενέργειες να αποσπάσει από το **Υπουργείο Παιδείας** το ποσό των **100.000** δραχμών και ακόμα από το ταμείο των **Ανταλλάξιμων** άλλο ένα ποσό από **150.000** δραχμές.

Λίγο αργότερα με τις επίμονες προσπάθειες που καταβάλλει η **Σχολική Εφορεία** κατορθώνει να αποσπάσει νέο ποσό **150.000** δραχμών από το Υπουργείο Παιδείας. Στα παραπάνω ποσά πρέπει να προστεθεί και το ποσό των **200.000** δραχμών, που

λαμβάνει η **Σχολική Εφορεία** από το **Δήμο Κομοτηναίων**. Σε όλο αυτό το διάστημα των πέντε ετών της ανέγερσης του διδακτηρίου η **Σχολική Εφορεία** κατορθώνει να αποσπάσει από το **Υπουργείο Παιδείας** κι άλλες **50.000** δραχμές ενίσχυση, μάλιστα, τη στιγμή που το κράτος έχει συνάψει δάνειο εκ του εξωτερικού, ειδικά για ανέγερση διδακτηρίων, το σχολικό ταμείο είχε στην **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος** κατάθεση μαζί με τους τόκους το ποσό του **1.000.000** δραχμών. Και με την ευκαιρία αυτή η **Σχολική Εφορεία** ζητά από το κράτος τη σύναψη δανείου για την ανέγερση διδακτηρίου, οπότε και βάσει σχεδίου του **Υπουργείου Παιδείας** και υπό την επίβλεψη του σχολικού αρχιτέκτονα **Θράκης κ. Ιωάννη Κωνσταντινίδη** αρχίζουν στις **2 Ιουλίου 1931** οι εργασίες για την ανέγερση του διδακτηρίου.

Οι εργασίες ανέγερσης του διδακτηρίου διαρκούν πάνω από 20 μήνες και οριστική παραλαβή του διδακτηρίου γίνεται στις αρχές του **Απρίλη του 1933**, οπότε και υποβάλλονται προς έγκριση όλοι οι λογαριασμοί στη **Γενική Διοίκηση Θράκης**, που η έδρα της είναι στην **Κομοτηνή**.

Μετά την αποπεράτωση της παραλαβής του διδακτηρίου και εντός της τριετίας σχεδόν τελειώνουν και όλες οι εργασίες του περιτειχίσματος της αυλής του σχολείου καθώς και της τοποθέτησης του σιδηρού κιγκλιδώματος με πόρους τους οποίους βρίσκει η **Σχολική Εφορεία** από τη διοργάνωση σχολικών γιορτών και λαχειοφόρου αγοράς αλλά και με την αρωγή του **Δήμου Κομοτηναίων**.

Τον Απρίλη του 1933 γίνεται η εγκατάσταση στο σημερινό διδακτήριο και παραδίδεται το παλαιό στο 5^ο σχολείο. Με την εγκατάσταση αρχίζει και η πολυτελής επίπλωση του διδακτηρίου και ο εφοδιασμός του σχολείου με πολλά εποπτικά όργανα και μέσα διδασκαλίας απευθείας από τη Γερμανία. Έτσι, πριν από την κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου το σχολείο διαθέτει 180 μεγάλους πάνινους χάρτες φυτολογίας, ζωολογίας, ιστορίας, μαθηματικών, γεωγραφίας, διάφορα ανάγλυφα του ανθρώπινου σώματος, μηχανήμα ταυτόχρονης περιστροφής της γης και της Σελήνης περί τον ήλιο κ. ά

Με τη μεσολάβηση της βουλγαρικής Κατοχής διαρπάζονται τα πάντα. Ακόμα και η πλουσιότατη βιβλιοθήκη, που αποτελείται από 300 τόμους εξαφανίζεται σε μια νύχτα. Από την πλήρη εσωτερική ηλεκτρική εγκατάσταση απομένουν μόνο οι σωλήνες, οι πόρτες μένουν χωρίς κλειδιά και κλειδαριές και γενικά η ερήμωση και η καταστροφή είναι μεγάλη.

